

Možnost 140

© Sh 2019

Jak se člověk ukládá ke spánku

podzim 2019

obsah (Sh):

zimní spánek	5
komentář	6
sen	7
starý text	8
avízo (1)	9
svět čeká	11
avízo (2)	12
safírová hlava	14
geneze	16
tři reminiscence	17
avízo (3)	21
chvála Mantabanu	23
příloha: (z korespondence)	27

Fotografie: jd





M 140

Je podzim, konec léta září.
Začíná doba ohně.

Je podzim, den už není tak dlouhý, aby aktivity dne vládly dění,
i javory plápolají a listy jeřabin žhnou, tak aby slunce neodkládalo západ
a den se v pravý čas ztišil
k zimnímu spánku.

Odkládal jsem jednotlivé texty možností povahy do příslušného adresáře a v jednu chvíli je seřadil tak, jak vznikly. Pokud získá p.t. čtenář dojem, že mu jako celek nedávají smysl, může si je seřadit jinak.

Zdalo se mi o jedné dávné zahradní párty, Gábi Eichler s motýlkem a Ján Langoš s rozhalenkou. Zdalo se mi o úsměvech. O vlídné radosti, v níž nic nechybí, ale není to úplná radost. Není to dětská radost. Je v ní něco navíc, co lidem vytváří okolo usmívajících se očí vrásky.

XXXX

Vypadl na mě starý text, nevím proč, asi je svátek sv. jinocha a ten přichází nepozván. Deník jednoho dne (posledního května 2009) snad ještě v M publikován nebyl. Vypadl na mne náhodně, jako by se nechumelilo, docela jinošský text.

Mám toho za sebou dost. Prší a je zima, po krásném letním jaru je to s deseti stupni docela trudný konec května. Všechno je jinak, než jsem měl naplánováno, ale to už po desítkách docela slušných „ran“ vnímám jako danost. Jsem spíš ranní ptáče, a tak mě ani nenapadne si dávat budíka, když vím, že mám na svatodušní mši odcházet před devátou. Budím se v půl páté, dřív než obvykle, nechodím zpravidla v noci na záchod, venku je počasí celkem vlídné, snad by nemuselo pršet celý den, ještě si lehám. Celkem vlídné počasí, celkem vlídné a nevýrazné sny, budím se – je půl desáté, tedy beznadějně pozdě na mši.

Beru to – alespoň si zatopím, vykoupám se a půjdu na šestou. Vařím si kávu, dělám snídani, když si vše na tácu přinesu do pokoje, obratně si zvrhávám kávu tak, že je polit celý obrus oválného stolku, ale nic se nevylije ven. Ošetřuji tu lapálii a vařím si druhou kávu, snažím se dělat jen to, co se dá chápat jako „úklid“, ale i tak při sklizení trávy zlomím hrábě. Den sváteční se má světit, usuzuji, a tak si raděj už jen čtu. Musím jít na šestou, tedy před pátou, hlídám hodiny a jdu raděj dřív, vůbec nic nechápu. Po cestě zastaví přítel jedoucí v protisměru: „Já tě do Litoměřic hodím“. Bráním se – mám čas a alespoň se projdu. „Ale vždyť je třičtvrtě na šest, říká mi – je to tak akorát.“ Beru za vděk dovozem a vím, že dnes je svátek sv. Ducha a ten, jak známo, vane kudy chce. Odvál mi hodinu.

Avízo na knihu (1)

Název sborníku je odvozen od jednoho ze zde uveřejněných článků, zabývajících se vztahem k budoucímu a významu experimentu jako projevu systémového přístupu k budoucnosti. Ale Experiment by pro tento sborník textů nebyl název úplný a přiléhavý, neboť zde jsou uveřejněny články, které vznikly příležitostně, na základě zadání, které se nečekaně naskytlo. Proto musím jen krátce poukázat na významové jádro slova příležitost, přesto, že samostatný článek na téma příležitost nebyl napsán, nevyskytla se pro to příležitost.

Příležitost je to, co se naskytne, v pravém slova smyslu jde o nepředpokládaný výskyt, něco neplánovaného, něco, co jsme nečekali. Příležitost je to, co proti všem předpokladům otevírá možnost aktivně vstoupit do dění. Příležitost je nezáměrná, nemůžeme si ji připravit – ale můžeme rozehrávat věci tak, aby to příležitosti přivolávalo; ti, kdo jsou nespokojeni s takovým „básnickým“ vyjádřením (jak prý by bylo možné příležitost přivolávat), mluví o zvyšování pravděpodobnosti apod. Ale i zvyšování pravděpodobnosti znamená, že příležitost je situace, ve které můžeme využít kus otevřené budoucnosti. Příležitost můžeme „uchopit“, vzít do hrsti, lapit – všechna tato slova jsou svojí povahou haptická a ukazují na povahu příležitosti jako něčeho, co se octne v našem dosahu, v situaci, která také může být promeškána (jednáme-li pozdě), nevyužita (nejednáme-li vůbec), může být promarněna, obrátit se vniveč, pokud selžeme. Příležitost nám otevírá budoucí v tom, co se nabízí, můžeme ji využít nebo si ji (opět hapticky!) nechat proklouznout mezi prsty.

Měl jsem příležitost tu a tam napsat přednášku, článek, který by jinak nevznikl. Snažil jsem se tuto příležitost využít, lapit ji za pačesy. A jak se tato příležitost otevřela? (Neboť příležitost je cosi aktuálně otevřeného, asi jako okno.)

Více se dozvíte v právě vydané knize Experiment a příležitost.



Markéta Marie Alacoque 17. června 1689 obdržela při jednom svém vidění Krista poselství pro francouzského krále Ludvíka XIV., který měl zasvětit sebe sama a celé království Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a znázornit toto Srdce na královské standardě, aby tak zajistil zemi prosperitu a požehnání. Neučinil tak. Přesně o sto let později 17. června 1789 došlo v Paříži k manifestačnímu aktu sociální nezávislosti na Bohu, nazvanému netransparentním slovem revoluce. (Milan Glaser, rádio Vatikán)

Opět na mě vyskočil náhodný text. Napadá mě:

Svět čeká na smysluplné iracionality.

Avízo (2)

Obludnost světa se může jevit jako hora, kterou není třeba překonávat a není radno stoupat na ni, neboť neposkytuje oporu noze; jde o horu, do které se zabředá. Jeví se horou hnoje nebetyčnou, bábelskou věží do marnosti se propadnuvší pýchy, která již ztratila jakýkoli tvar. Je to hora promarněných možností, ale snad mají být všechny možnosti promarněny a všechny marnosti se mají stát možnými, abychom si vážili skutečných nenahraditelných tvarů, materiálů, barev, zvuků, abychom si vážili všeho skutečného. Abychom si vážili každého střípku jinošství, abychom si vážili čehokoli, co se nám mihne v odlesku prozřetelnosti.

O čem že je toto avízo? O chystané knize Josef Štogr Jinoch.

Mnozí ji očekávají s napětím, protože jí předchází pověst. Také je to kniha o tom, co předchází, co předchází tak, že si to říká o slovo, že se to nabízí, že jsme k tomu vedeni. Jako pýcha předchází pád, pak jinošství je svědectvím o dění, které se děje a předchází ... apokalypsu.



Safírová hlava

Vím, co jsou to cherubíni a serafíni, mocnosti a andělé. Ale safírová hlava? Nevím. Vím, co je to lazurit. Modrý nerost. Mlel se do barev jako jeden z mála přírodních pigmentů jasné modři – než se středověcí alchymisté naučili ho rozpouštět ve směsi kyselin. To jsem se dozvěděl teď, když jsem vyvenčil vnoučata na návštěvě vodního hradu Budyně nad Ohří. Vím, co je to Lazurka, vím, kdo je Lazar. Ale co má lazár společného s lazuritem? A co se safírovou hlavou? Vím, co je to safír. Ten je také modrý a je příbuzný lazuritu. Je to korund, a ve staré škále tvrdosti stojí před diamantem*, a stejně jako z technických diamantů se vyrábí brusné nástroje také z technických safírů (korundů). Že by safírová hlava byla tvrdá hlava brusného nástroje? To se mi příliš nezdá. Ale jaký má smysl hlava z modrého kamene? Že by proto, že safír je, jak tvrdí internet, „silně duchovní kámen“?

A pokud pochází toto slovo z hebrejštiny, proč má dvě stejná písmena za sebou a proč do toho plést řeckou odbočku? To by si wikipedie měla rozmyslet! Leda že by se safírová hlava vyskytovala jako slovní spojení v nějaké řecké mytologii. Ale o tom ve wiki ani slovo. Nebo že bych jen neuměl hledat? Nejspíš. Přeci tam musí být všechno, ale občas tak, že se to nedá najít!

Nezajímá mne trampská osada Safírová hlava, tu jsem na internetu hledat nemusel, i když mi tam lezla, a nepodíval jsem se dokonce ani na jednu fotku, i když jsem cítil pokušení. Některé z jejích osadníků totiž osobně znám, je ze Západních Čech

* ještě si to ze základky skoro celé pamatuji: mastek, sůl kamenná, kazivec, apatit, živec, křemen, topas, korund, diamant – vypadl mi jen jeden! Ale na internet se kvůli tomu určitě nepodívám.

a některé bych asi poznal, i když jsem je desítky let neviděl. Ani mě nezajímá jakési bájně divadelní představení z devadesátých let a pak následná loutková představení, ale kdybych se v tom vrtal, třeba bych našel nějakou spojku k těm jinak nepochopitelným Řekům, ti přeci rádi hráli divadlo...

Prošel jsem už na internetu tolik stránek, ale to, co jsem se chtěl dozvědět, jsem se nedozvěděl. Ale co jsem se vlastně chtěl dozvědět? Je to časté, někdo vyřkne cosi neobvyklého, třeba „safírová hlava“, a hned se najde někdo s mobilem po ruce, který už „guglí“. Leccos se pak dozvíme, ale o čem byla původně řeč? Lhostejno – dostali jsme informaci o statisticky pravděpodobném výkladu toho nebo onoho slova. A proto teď řeším tu nejzajímavější otázku, nevíte, proč jsem se na začátku na safírovou hlavu ptal? Ještě že jsem si poznamenal ten asi třicátý osmý odkaz: „klub Safírová hlava Tloušťíka dovede k Rychlým šípům...“. Víc toho ani u Foglara není!

Zdroje, např.:

Lazurit (či ultramarín) je minerál, hlinitokřemičitan sodíku a vápníku spadající do skupiny foidů. Přesněji se jedná o tektosilikát,

Lazurit je silně duchovní kámen. Napomáhá k dosažení ... !

Safír (název z hebrejštiny) je monokrystal oxidu hlinitého (Al_2O_3), minerálu zvaného korund. Vyskytuje se buď jako přírodní drahokam, nebo se vyrábí uměle pro ...

Název safír pochází z řeckého slova ‚sappheiros‘ nebo ‚sapphirus‘, které je odvozeno od hebrejského ‚Sappire‘ a znamená modrá.

Geneze

Jaké nepochopení provází toto slovo: nemá nic společného s vývojem, jak se o něm dnes mluví, a genetika jako obor je úplně mimo původní význam tohoto slova. Geneze je řada kreativních aktů, a kdybych měl mluvit o genezi konkrétního člověka, neměl bych s tím problém, je to řada formativních konstelací. S tím či oním se setkáme, to a ono vyvstane v našem myšlení a je to nové, nikdy předtím to tam nebylo, a když to nastane, uvidíme, že jsme pro to v sobě už dávno měli připravené místo...

Geneze. Proč se nám zdá, jako by to, co je, nějak nutně vyplývalo z předchozího? Jasně, říkají nám to učitelky a je to v mnoha ohledech tak přesvědčivé... žijeme uprostřed techniky a ta funguje – a jak jinak se dívat na sebe a na svět? Zvládáme jakýsi technochronos funkcí, říkáme tomu „běh věcí“, ale nic se přitom neděje, neběží, a nic, kromě hodiněk ani nejde. Takto chápaný čas nezná žádné „předchozí“ – a žádné „příchozí“, nezná chůzi, jen chod. Nic tu nenásleduje, protože nemá po čem. Maximálně slyšíme, že tu cosi podezřele tiká. Prý jde jen o kontrolované procesy, o pohyb mechanismu. A toto vše vstupuje do našeho skutečného světa, až když se „porouchá“, když nastává něco nepředpokládaného, nečekaného. Geneze? Život? Porozumíme, když se budeme ptát na nečekané, ale tušené.

Tři reminiscence na básnivě civění

Slunce za oknem se mohlo jevit jako zdroj světla, vlídná jazzová hudba, byl jsem v kavárně první host. Díval jsem se, jaký hrnek na kávu mi servírka vybere, nebyly tu dva stejné, čas netížil, ani netlačil, nebylo v něm nic sentimentálního a minulého, k čemu by stálo za to se vracet, ani nic budoucího, co by stálo za okamžitou aktivitu. Kdyby nad tím vším nebyla jakási klenba, tušená náruč, byl bych jen nešťastníkem ztraceným v marnosti. Toužím a jsem prost touhy.

Spočívání je tak samozřejmé, co je v dosahu, jeví se unikajícím... Kdybych tento aspekt života neznal, nevěděl bych, jak jsem ochuzen. Není na tom nic výsadního, jako není nic výsadního na chladičem větru, který leze za límec, když kouřím před kavárnou. Spočívám tu ve vyhnanství a nechci jinam, já, jinoch jen básnivě civím v chladu, nořím se do polštáře pod-zimy.

V popředí, v pozadí
Bez ladu a skladu fičí zadní branou
Očima, čelem, tváří ustaranou

Tohle ještě patří do tří reminiscencí:

A všichni ti borci, co nikdy v životě neprohráli? Jen skrývají, jak často se drželi při zdi, aby netrčeli, aby je to nezlomilo.

Nenahraditelné je jen to, co je individuální? Ale celek se nerodí z adice jednotlivin. Celek je Jinoch. Že bych byl nakonec mírný realista jako Tomáš Akvinský? Některé věci mají smysl jen v celku. Proto se snažím nedělat to, co by mohli dělat jiní. I tak toho na mne zbývá dost. A naopak: kdo si nechává rezervy, šidí sebe i druhé. Žije méně, než by mohl.

Pokud se týče toho Gotta, jsem asi daleko smířlivější než vy; šel jsem v 15 letech do kladenské Poldovky a když jsem odmítl členství v nově zakládané brigádě socialistické práce, tak mi nakonec komunisti i vedení dílny dali pokoj, ale nejvíc mi to dávali sežrat chlapi na dílně, kteří měli plnou hubu keců proti Rusům a komunistům, ale štvál jsem je, protože jsem jim nastavoval zrcadlo. Vůbec se shrbit nemuseli, ale shrbili. Právě o ně se Husákův režim opíral, to oni čapli normalizaci jako vítanou kořist. Vůbec to nebylo černobílé (rudobílé). Kolik bylo lidí v disentu? A kolik jich o disentu vůbec vědělo? Gott mě nezajímá a nezajímá mě, jestli si na něm chce ten nebo onen dělat líbivou politiku, a nezajímají mě ani ti, kdo potřebují nějakou ikonu mainstreamu 70. a 80. let,

proti které se vymezují. Mimochodem pro mne byl a je takovou ikonou intelektuálního mainstreamu Svěrák.

Sporem o Gotta se nezabývám, to vše jsou ornamenty na povrchu, předhozené davu, aby se lidé vycukali, pohádali se o Spartu a Slávii a nestarali o věci, do kterých jim nic není.

Když chcete někoho uspat, nemusíte mu tlouct hlavou o silnici, stačí se něčím zabývat vážně. Ale někdy to od vás někdo chce a pak se před vás posadí řada odvážlivců naplněná přesvědčením, že neusnou, když vás budou poslouchat.



Následuje avízo (3) na knihu o řeči, která je podle zadání docela vážná, i když i do ní jsem samozřejmě vpašoval něco z radosti spojené s řečí.

Termíny

Řeč ve své povaze zdánlivě směřuje k jednoznačnosti. Jestliže říkám, že „prší“, zpravidla tím myslím, že aktuálně teď (a tady) prší. Ale stejně tak mohu říci „prší“ a myslet tím, že je „rozmarné léto“, ve kterém víc prší, než neprší, a říkám to při plném vědomí významu této oznamovací věty, i když právě neprší. Posлуhač rozumí, protože ví, o čem mluvím, ví to z kontextu. Pokud budeme uvažovat jako technici, měli bychom si říci, že slovem prší rozumíme konstatování vztažené v daném času k danému místu, a musíme si vymezit, co „již“ a „ještě“ budeme chápat pod slovem „děšť“. Například takové „pršení“, při kterém dopadá alespoň definované množství srážek na metr čtvereční a čas. Ale ani to nepovede k požadované přesnosti, protože při vysoké teplotě a nízké vlhkosti vzduchu může být odpar tak vysoký, že sice kapky létají vzduchem, ale na povrchu (třeba na silnici) zůstává sucho. Splňuje tato situace ještě podmínky, při kterých mohu říci „prší“? Atd. Co je to za děšť, když nezanechává stopu? Rozhodně se s takovým deštěm nespokojí pěstitel květin. Je to jen, jako kdyby zarosil.

To, co nyní předvádím, je typická situace, ve které se snažíme nalézt vhodnou definici pro použití daného slova v odborné řeči, tedy vymezují význam termínu, který bude sloužit jako fixovaný významový obsah slova pro dané použití v daném oboru. (Všimněme si, že zde opakovaně musím použít slovo „daný“. Pracujeme totiž s významem, který jsme si předtím „dali“, zakonzervovali a všichni zúčastnění přistupují na tuto operativně nalezenou a následně „schválenou“ danost, akceptují ji.)

Významové jádro slov jako to, co známe

V běžné řeči ale nepracujeme s takto předem vymezenými termíny, nepotřebujeme předem pracně vytvářet slovní materiál, se kterým chceme „pracovat“, nepotřebujeme se odkazovat na formalizovanou „danost“. S termíny se v řeči operuje, pracuje. Ale primárně v řeči hledáme, očekáváme něco jiného. V řeči hledáme porozumění – vzájemné porozumění a porozumění něčemu. Ale ne tak, jak to „JE“ ohraničeno v zpřesněných slovech „termínů“. Chceme porozumět tak, že do věci „nahlédneme“, je nám jasná, i když se přitom na nějaké slovíčko nedbá. Při běžné řeči používám slova, jejichž významové jádro je nám pochopitelné, a předpokládáme, že je podobně jasné i tomu, kdo s námi hovoří. Znovu a znovu se toto porozumění ověřuje a upevňuje při každém dalším použití řeči, při kterém si rozumíme. Víme přeci, co je déšť. Mnozí si myslí, že používáním termínů se doberou k racionalitě řeči, zatímco „obyčejná“ řeč je ve své povaze iracionální, protože ji nejde „brát vážně“, či lépe „nelze ji brát doslova“ a „za slovo“. Mýlí se. Když říkám „myslel jsem, že zemřu“, tak nelžu – posluchač ví, co znamená, že mi bylo „ouvej“. „Ouvej“ není a nemůže být termín. Ale nemůžeme říci, že by citoslovce nemělo jasný obsah, když rozumíme tomu, co znamená věta „bylo mi ouvej“. V protikladu k odborné řeči, která je vždy omezená na daný obor, zpravidla docela úzký, je řeč obecně vztažená k pozadí, ve kterém má nesporný smysl a je nositelem sdílení. Je iracionální jen v té míře, v jaké je iracionálním sdílení řeči jako takové. Je racionální říkat někomu, že mi je zle? Jistě je to také racionální, ale racionalita zdaleka nepostihuje význam tohoto sdílení. Řeč není pouhým materiálem racionality.

Chvála Mantabanu

Význam je to, co čteme mezi slovy – slovo není v pravém smyslu elementem řeči, slovo je pouze elementem věty. Ale tak či tak slovo máme a můžeme se ptát na jeho významové jádro, které je neostré, vždy jej chápeme ve vztahu ke všem ostatním významům, které skrze řeč vnímáme. V této zajímavé analýze významu bychom mohli pokračovat a v jiném místě a čase na to jistě přijde řeč, ale zde nám tento vstup slouží jen k tomu, abychom si položili několik otázek o povaze hudby a pokusili se ukázat na jedno malé hudební seskupení, které svojí tvorbou k těmto otázkám navádí, dalo by se říci ukazuje, kdybychom přijali skutečnost, že i hudba může ukazovat.

Mnozí žijí v přesvědčení, že elementem hudby je tón, zvuk, který dovedeme identifikovat z hlediska fyzikálního, dovedeme ho měřit (resp. dovedeme měřit kmitočet chvění, sílu zvuku apod.). Pokud přijmeme tónovou strukturu jako výchozí myšlenkové pole, pak by nás to mohlo svádět k tvrzení, že podstatné je to, co slyšíme mezi tóny jako konstelaci, to, co tak nebo jinak k sobě patří – jenže mezi tóny je také ticho, které není jen obdobou mezer mezi slovy, ticho v hudbě má konstitutivní povahu, cosi ustavuje stejně tak, jako to, co tichem není. Ticho a to, co zní, k sobě může patřit – to pak ale znamená, že tón není elementem hudby. Tón je abstrakt, skrze který jsme si vytvořili systém zápisu (notového zápisu). Stojíme zde najednou jako nazí v trní: nemáme k dispozici cokoli jako element významu, kterým bychom se dostali blíž k porozumění hudbě! Začít je třeba odvážně, tím, že hudbě je třeba nejprve rozumět jako celku! Je to pohoršlivé? Nikoli, ono je to s řečí podobné, je třeba nejprve jí rozumět, slyšet to, co říká, abychom se pak mohli dostat k analýze řeči a s její pomocí ke slovům.

Ale jak tedy vůbec postupovat v hudbě? Pripustíme, že jsem původně chtěl napsat o tom, co jsem vnímal v hudbě Jiřího Hodiny „mezi tóny“, ale uvědomil jsem si, že je to odkaz „obrazný“, chtěl jsem říci něco víc. Chtěl jsem vzdát hold hudbě, ve které to, co zazní, zazní v pravý čas, a to, co nezazní, je na tom stejně. Ale to ještě není všechno: to, co zazní, nějak odkazuje – odkazuje k tomu, co člověk zná, a přitom dává zaznít nečekanému. Vše, co zazní i nezazní, je vzhledem k času patřičné v očekávanosti i v tom, co je nečekané – hudba tu nabízí přesně to, co k okamžiku jejího vnímání patří, a to tak, že tuto patřičnost čekaného i nečekaného právě objevujeme. Poslechem se stáváme součástí této patřičnosti a ta si nás vtahuje; posloucháme-li, pak to není výkon sluchu, je to patřičná spolu-účasť ve smyslu být přitom, ba ještě silněji být s tím (s tím, co zaznívá) stejně tak posluchačem-aktérem.

Ale jak se pozná tato „patřičná“ hudba od té, která v sobě nese nějaký stín nepatřičnosti, nebo dokonce je víceméně nepatřičná? Jak ukázat na patřičnost a nepatřičnost v hudbě? Čeho se zachytit? Jistě není takovým kritériem správnost a včasnost tónů, jistě ne to, že zpěvák „správně“ nasazuje a intonuje atd. Žádná formální „správnost v systému“ nic nezaručuje, to je celkem nezajímavé a obecně známé tvrzení, ale potřebujeme ho tu zopakovat, aby se ukázala překérní situace toho, který chce o hudbě mluvit nebo dokonce psát. Ať už se vztahuje k jakýmkoli systémům formálně definovaných znaků, k jakékoli myšlenkové struktuře, posouzení toho podstatného (totiž patřičnosti a nepatřičnosti) se nedobere. On se, dle mého, ani žádný takový obecný hodnotící systém pro znějící hudbu vytvořit nedá – na patřičnost a nepatřičnost se můžeme ptát vždy jen u konkrétního hudebního díla a jeho provedení. A po tomto dlouhém úvodu krátký závěr: když Jiří Hodina se skupinou Mantaban hraje a zpívá lidovou písničku, zaznívá zde chvíli cosi z naší tradice – v tom nejlepším

slova smyslu, cosi vrytého, hluboce uloženého, ale ukázaného v aktuálním „světě“, které nepodléhá svodu sebedojímavého sentimentu, nepodléhá svodu vypočítavé popularizace, nepodléhá svodu laciné modernizace... Ale přesto zde není nic cenzurováno, nepatřičně omezováno, a hudební motiv písně je rozvinut a ukázán tak, že chvíli zní jako free-jazz (free-folklor), chvíli jako opereta, kavárenská hudba, chvíli jako rafinovaná moderní dramatizace... a všechno to není prázdná manifestace schopnosti interpretů, i když se nesnaží stát nějak falešně skromně v pozadí. To jen stará lidová písnička zazněla tak, jak zaznít měla, stala se příležitostí pro to, aby ji zpěvák a hudebníci i posluchači otevřeli do šíře, ve které ji jde předvést, ukázat, aby do ní vložili to nejlepší. Jak nejlepší? Nejlepší právě v tom ohledu, že to bylo v daném okamžiku patřičné, co v tu chvíli bylo pro zaznění té hudby na knižním festivalu Tabook k dispozici.

Sním o patřičném světě, ve kterém by nezněly zbytečné, nepatřičné tóny. Miluji ticho, protože vytváří odstup, kde to nepatřičné takřka bije do uší – bolí to, ale já se nechci otupit, zahlušit jen proto, aby to nebolelo. Chci zůstat otevřen pro to, co přichází tak, jak má. Chci se občas radovat tak, jak jsem se radoval na vystoupení Mantabanu.

Příloha

Ponížená suplika

Instance nejvyšší moci, které přísluší definitivní rozhodnutí, nechť v této věci neodkladně a nezvratitelně rozhodne, neboť by bylo jen plýtváním časem obracet se na instance nižší.

Kromě všech trestů časných i věčných, které mají viníka v této zlotřilé věci postihnout, a které ho postihnou, považuji za završení spravedlnosti a nasazení koruny jí příslušející, když k tomu určená nejvyšší instance rozhodne takto:

„Viník povinen jest slovo za slovem přecíst všechny knihy a časopisy z autorství postiženého, a to včetně všech knih a časopisů budoucích. *) Nechť je mu přitom nebe milostivo!“

*)

Soupis knih viz např. www.rabArt.cz, dostupné na www.skveleknihy.cz, ostatní na www.Nesplett.cz, Proč nevíme co jsou peníze na www.degenerationeurope.cz atd.

Ne ve všem mi tento zločinec ublížil, pravda, způsobil cca dvoutýdenní zklidnění mého životaběhu, který se změnil na dočasný životabelh; o to více jsem zjitřený nečekanými a dosud neznámými bolestmi, poznatkem stavů bezvědomí, polovědomí a podobných stavů připitomělosti, jejichž poznání mohu doporučit všem čtenářům. Ale o tom bude dosti v dalších zápisech. S optimismem sobě vlastní předpokládám, že moje životabelhání se opět promění v to, co dobře znám. Předkládám p.t. čtenářům několik drobných zápisů, které vykreslí do několika dnů vtěsnaný příběh.

V pátek mě z motorky srazil chlap vyjíždějící s autem z vedlejší silnice, nějakou dobu jsem byl v bezvědomí a pak ještě nějakou dobu pěkně popletený po těžkém otřesu mozku, ale vše je na dobré cestě, rozhodně jsem nebyl polo-mrtvý, maximálně trošičku přizabítý.

Rozhejbávám trochu své sežmoulané tělo (nejdřív mě přímo trefil, pak jsem se proletěl a o tom, jak hladké bylo moje přistání, svědčí ty hodiny v bezvědomí), ale jsem asi stále pružná hužva, nic jsem si nezlomil a otoky pomalu ustupují, hybnost úplná při podobně úplné bolesti. Snad to mám s anděly pořád ještě dobré a Jinochem, kde jsem o nich trochu psal, jsem si je nerozházel.

Když jsem se probíral, ptali se mě, jestli vím, kdo jsem. Já jsem já, věděl jsem neomylně, ale postavilo to přede mne řadu otázek. Musel jsem si zapřemýšlet a to nesporně zjevně, neb mě hned všichni začali tišit, říkali „nenamáhejte se, ležte, to je dobrý“ a tak. Byli v bílých pláštích a začal jsem chápat, že jde o nějakou zradu. Vydoloval jsem svoje jméno i jméno své milé Jarmily. Lišácky se mě jedna z žen zeptala, jestli vím, kolikrátého je, to byla podpásovka, to jsem nečekal, a nedokázal jsem odpovědět ani na to, jestli je jaro nebo podzim, ptali se moc rychle. Zato na otázku „kde jsem“ jsem hned zasměčoval „v nemocnici“. Uhráli to na plichtu, zeptali se „ve kterém městě“. Chvilí jsem zas usilovně přemýšlel a řekl jsem napůl v otázce: „V Litoměřicích?“ Kde jinde bych byl, když Litoměřice jsou nejbliž. „Čemu?“ napadlo mne samého. Dál jsem usilovně přemýšlel, ale nějak jsem neměl nad čím, asi viděli, jaké úsilí tomu musím věnovat, i když se mě na nic neptali. A pak mi řekli, že remíza je dobrá pro všechny strany a že se nemám vysilovat, a já už z toho taky byl unaven. Zas jsem spal.

Ahoj R.,

asi jsem ti udělal rekord – v pátek po poledni jsem jel na motorce v Litoměřicích (nakoupit) a sestřelil mě chlap s tlustým autem, co vyjížděl z parkoviště. Víc než dvě hodiny jsem byl v bezvědomí na kapačkách všelijak vyšetřován, pamatuji si minimum, pak mě na pokoji pomalu přivedli k vědomí a vyslychali – nepamatoval jsem si skoro nic, akorát když doktorka mi šahala na žebra, tak jsem heknul a ona vlídně – „musím vás vyšetřit“ a já na ní spiklenecky: „a nemůžete mě přitom vyšetření trochu šetřit?“... ale kvůli tomu ti to nepíšu. Na konci se asi jen tak pro forma zeptala – umělý chrup nemáte – a nečekala odpověď. A to už jsem se musel dotčeně ohradit – „jakpak že nemám, mám, a od skvělé zubařky, když mě dvě hodiny vyšetřujete v bezvědomí a ani jste si toho nevšimli...“ Byla dost vyděšená.

„Skvělý příběh, dobře se to čte, hůře prožívá. To je ale osud téměř všech skvělých příběhů. Právě ty nebezpečné, z kterých jsme šťastně vyvázli, si pamatujeme nejdéle.“
NO nevím, nepamatoval jsem si chvíli vůbec nic.

Dík za mail. Jasně, mám na sebe dávat pozor.

Pohov. Předpokládám, že mě srazí kdokoli a hlídám si každé auto zprava, ale tady mi to bylo naprd, tenhle vůl vyjížděl z takového hlubokého zálivu – parkoviště v sídlišti. Že přitahuje, a fofrem, si uvědomuji už nějakou dobu, jen namátkou, asi před měsícem jsem jel někde u Rakovníka na pláni, viditelnost stovky metrů, relativně slušná, mírně

zvlněná silnice mezi jabloněmi. Naproti dvě auta, viděl jsem je od obzoru. Ale bylo to nějaké divné, nevím proč, nelíbilo se mi to, tak jsem bez nějakého důvodu nebo přemýšlení povolil plyn a zpomalil. A když jsme se blížili k sobě, to druhé auto začalo předjíždět, ale já už měl klid a dobrý výhled na dvě auta, jedoucí proti mně, a v tom předjíždějícím – nepředjíždějícím autě se vesele zubila ženská tak 35 a vůbec se nechystala zařadit, jela tak, že buď neměla kam ona, nebo já... Jenže já už jsem nejel ani 50 a celkem bez velkého brzdění jsem najel na krajnici a zamával jí - jak to viděla, nasraně předjela - a byli pryč. Chtěla se udělat? Nevím, třeba byla jen zvědavá, co by dělal motorkář, kdyby měl na tachometru 90 a víc, určitě by nevolil čelní srážku a měla by kino... jak se válí za příkopem v poli? Že by ujeli, o tom jsem nemusel pochybovat. Spravedlnost? Málokdo si klade otázku, co to je. Spravedlivé je, že ona se s tím „nějak potká“. Přítel indomil by řekl, že se za trest narodí znovu jako ŽENA, A OŠKLIVÁ. Tentokrát jsem se ale moc nepobavil, probouzet se z bezvědomí moc sranda nebyla, vůbec nevím, co se mnou dělali, a podle zápisu mě prohlíželi z různých stran skoro celého. Taky nevím, co jsem dělal při letu, předpokládám, že natržené trenýrky mi nezpůsobila až nějaká sestra. Tož tak, příteli, nejhorší je, že nesmím (a po pravdě ani nemohu) moc číst a psát. To je jako by ti zakázali pivo.

čéče, tebe nechat chvílku samotnýho. co máš co jezdit po hlavní. dycinky po vedlejší si pamatuj, tam tě snad nikdo nesundá. blbý fóry, že?!?!
ale dobře, že si je z tebe můžu pořád dělat, je to krásnej život, jak říkáš, když se nám kamarádi proberou z bezvědomí!!!!
tak ať tě Jarmilka pěkně opečovává a vaří dobrý kafe, ať jseš co nejdříve fit... poněvač máme za těch 40 let co jsme se neznali ještě co dohánět.

nevím, jak moc jsi pochroumanej, takže si sílu mého obětí uprav dle fyzických
možností
pusu posílám moc velikou, ta tě nezlomí a pozdravy Jarmilce (má to s tebou
trápení)

Ležící se stébla chytá, a tak jsem po příchodu z nemocnice prošel maily s radostí
a očekáváním. A našel jeden s mnohočetným adresářem, polovina lidí známých,
a pár slov rozplývající se nad setkáním Milionu chviliek na Letné. Začal jsem
přemýšlet nad tím, kolik milionů chviliek jsem byl po mém nedávném letu
v hodně umělém spánku a jak jsem měl správně odpovědět na otázku, co si
pamatuji naposled, když jediné, co jsem opravdu nevěděl, je, co znamená ono
„co bylo naposled“. Pamatoval jsem si leccos, jen ne která chvílka kam patří.
Minulost byla samé chvílky k ničemu. Milion chviliek patří demokracii. Nic
proti, nějak mě to mívá, třeba to u mne byly ty chvílky v bezvědomí. Ale tím to
neskončilo, v režimu „odpovědět všem“ se kdosi ozval a napsal, že nekritická
sebe povýšenost všech chvílkařů je do nebe volající a ať se odesílatel zamyslí
nad tím, komu dělá užitečného idiota. Věnoval tomuto svému mailu také určitě
nemálo chviliek, chviliek pro pravdu, jak to jistě cítil. Popravdě (mé) nejsem
nějaký chvílkařský skeptik, nemyslím si ale ani to, že se má chvílkami bojovat
za demokracii nebo o pravdu. Po chvílkách přemýšlím mimo jiné i o chvílkách,
zvláště když se probouzím z mdlob. Ale neuráželo mě to ani ono, koneckonců
chvílka sem, chvílka tam, a kdo chce šetřit chvílky, ten se také může pár chviliek
prospat pod rentgenem hlavy a páteře, pěkně s kapačkou napojenej na to, co
není ani demokracie, ani pravda, jen systém. V tu chvíli celkem životodárný.

Nenapsal bych, bez ohledu na chvílky, do mailu jedno ani druhé, už proto, aby nenastalo to, co nastalo. Maily zhoustly. Odesílatel i odpovídající argumentovali, více či méně rozumně, někteří požadovali, ať je příště odesílatel i odpovídající vynechají – pěkná mela. Netěšilo mě to, dál už jsem to automaticky mazal. Ležící se stébla chytá a já jsem měl dojem, že se svět zbláznil a leží ve vedlejším pokoji, odkud se ozývaly silné přiblblé hlasy volající sestru, nebo ji naopak posílající do prdele. Mnozí se chovají, jako by nebyli v traumatizujícím bezvědomí jen pár hodin (jako já), ale možná i drahou dobu, a že si proto s pamětí nemohou poradit stejně jako v tu chvíli já.

Človče na to, že mě přímo trefil do nohy tak, že zmasakroval brzdovou páku a páku nožního našlapování, tak jsem měl jen bolestivou malíkovou hranu na noze a pomačkaný ty dva nejmenší prsty, jak se bota srolovala, po dvou dnech o tom celkem nevím, taky mě trefil přes ruku do žeber, jak mi podrazil motorku a pad jsem na něj, to docela bolí.

Nic vážného se mi nestalo, ale přijde mi trochu sprosté, jak si všichni myslí, že jsem proto šťastnej a je mi hej. Jasně že jsem šťastnej, že se mi skoro nic nestalo. Ale to neznamená, že jsem šťastnej. Představuji si některého ze svých vrstevníků, jak přežije to vše, co se mi stalo (raděj bez toho hlavičkování se s obrubníkem) – i tak by podle mne skončil v nemocnici alespoň na týden polámanej ze všech stran. A ten blb, co mi to udělal a říká, že jsem to zavinil, ani nebude mít trestnej čin, protože se mi vlastně nic nestalo. Nemám totiž neschopenku (jak by jí moh důchodce mít?), zato spousty strážnejch andělů. Ale to von přeci nemoh vědět.

Milý Žistene, ten blb napsal do protokolu, že jsem jel nepřiměřeně rychle a asi i to, že jsem nesvítíl, nečet jsem to a nezajímá mě to, i kdybych číst mohl. To druhé usuzuji proto, že se mě policajti na výslechu ptali, jestli mi motorka technicky umožňuje jezdit a přitom nesvítit – samozřejmě že svítí pořád, bez svícení není zapojeno čerpadlo benzínu, ani to nenastartuje. Vlastně vůči tomu chlapovi necítím žádnou zášť za to, že mě srazil, ale tím lhaním mě nasral. Zjevně lhal a vymýšlel si, sváděl vinu na mě, ale to prý jako zločinec smí, a když se mu povede „být ve své lži přesvědčivý“, tak se po právu stane potenciálním zločincem nevinnej! A to pak má chudák také lhát, aby ho přebil? Co kdyby na můj motorce šlo vypnout světlo? Já bych musel po pravdě říct, že si nemohu být jist, jestli jsem v té době svítíl, protože žádnou kontrolku svícení nemám a na světlo nevidím! Ze lži ho náhodou usvědčilo jen to, že tvrdil něco, co je technicky nemožné (žárovka je i po havárii v pořádku a motorka svítí).

To je nějaká divná logika. Zločinec může podle mne lhát jen do té míry, dokud nedělá svým lhaním zločince z někoho jiného. Mně z toho vychází, že v opačném případě je jeho lhaní opět jednáním, které je zločinem. Házel to na mne, a to se mu dřív nebo později vomaže vo hubu! Jo, v tomhle jsem pomstychtivá bestie! Ne že bych se vůbec chtěl s tím chlapem někdy setkat nebo proti němu kul cokoli. Ale on si naběhne sám, nic se neděje jen tak.

Návrh smíru

Pene, vzhledem k tomu, co jste způsobil, vám po zralé úvaze nabízím vám smír za splnění následujících podmínek:

- 1) Před dvěma svědky – motorkáři se mi omluvíte např. slovy: „Omlouvám se vám za to, co jsem vám způsobil.“
- 2) Zaplatíte opravu poničeného motocyklu v plné výši.

Po naplnění těchto dvou podmínek již od vás nebudu vyžadovat další odškodnění a budu považovat celou věc za uzavřenou.

Děkuji, milá Jarmilo, za fotografie, i když jsou z jiného cirkusu.